

Nr 420.

Av herr **Kristensson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, med förslag till lag om försäkringsrörelse m. m.

I 274 § i Kungl. Maj:ts genom proposition nr 50 för riksdagen framlagda förslag till lag om försäkringsrörelse föreskrives, att ett belopp motsvarande försäkringsfonden för livförsäkringar skall vara redovisat i vissa uppräknade slag av värdehandlingar och andra tillgångar. Dock må ett belopp, motsvarande högst en tjugondel av försäkringsfonden, för egen räkning för försäkringar i svensk valuta redovisas i andra värdehandlingar utan annan inskränkning än att redovisning i aktier ej är medgiven.

Denna bestämmelse, varigenom livförsäkringsbolagen medgivits viss fri placeringsrätt beträffande försäkringsfonden, innebär en nyhet i förhållande till gällande lagstiftning. 1942 års försäkringsutredning, vars förslag ligger till grund för propositionen, hade föreslagit en till 10 % av försäkringsfonden begränsad fri placeringsrätt, vilket av utredningen betecknades som en försiktig avvägning. Från försäkringshåll framhölls i remissyttrandena över försäkringsutredningens förslag, att den fria placeringsrätten blivit för snävt avgränsad i förslaget. Svenska försäkringsbolags riksförbund och Svenska livförsäkringsbolags förening anmärkte sålunda, att utredningens i annat sammanhang framlagda förslag, att s. k. tilldelad återbäring skulle överföras till försäkringsfonden, komme att verka mer eller mindre inskränkande i fråga om den lättnad med avseende å kapitalplaceringarna, som utredningen velat bereda bolagen. För att det av utredningen avsedda syftet skulle nås borde därför de föreslagna 10 % höjas, möjligen upp till 15 %. Då det emellertid vore svårt att här fastställa någon bestämd siffra, föreslogs en annan väg att nå utredningens syfte, nämligen att den fria placeringsrätten finge avse ett belopp, som sammanlagt motsvarade *dels* tilldelad återbäring, *dels* ock en tiondel av försäkringsfonden för egen räkning i övrigt.

I den föreliggande propositionen toges dock ingen hänsyn till vad sålunda framförts. Propositionen begränsar i stället den fria placeringsrätten till endast 5 % av försäkringsfonden, vilket anses som en lämplig avvägning, intill dess närmare erfarenhet vunnits.

Om detta förslag följes, komma försäkringsbolagen uppenbarligen icke att i praktiken beredas någon verklig lättnad i fråga om kapitalplacering-

arna. Hänsyn måste givetvis tagas till att den tilldelade återbäringen hittills kunnat placeras fritt, under det att den enligt förslaget i fortsättningen skall inräknas i försäkringsfonden och vara underkastad för denna gällande placeringsregler. För den i propositionen gjorda nedskärningen till 5 % finnes ej heller stöd i något av remissyttrandena. Även om man ej redan från början anser sig kunna godkänna den av Försäkringsbolagens riksförbund påyrkade uppmjukningen i försäkringsutredningens förslag, bör i varje fall ej någon inskränkning göras i den av utredningen föreslagna 10 %-regeln.

Jämväl i visst annat avseende synes en uppmjukning av de i propositionen beträffande försäkringsfonden föreslagna kapitalplaceringsreglerna böra vidtagas, nämligen i fråga om den fondmässiga lånegränsen för fastigheter, som direkt eller indirekt ägas av vederbörande försäkringsbolag. Försäkringsutredningens förslag innebar härutinnan ett bibehållande av de hittills gällande reglerna, att belåningsgränsen för de nämnda fastigheterna skulle liksom för andra fastigheter vara $\frac{2}{3}$ av taxeringsvärdet.

Försäkringsbolagens riksförbund och Livbolagsföreningen ansågo det påkallat, att en högre lånegräns finge gälla för bolagens egna fastigheter, och framhöllo till stöd härför, att i fråga om dessa fastigheter gällde, dels att några marginaler för oguldna skatter, kostnader och räntor icke behövde förutsättas, dels ock att den allmänna standarden ävensom underhållet och skötseln genomsnittligt torde vara av avsevärt högre klass än för fastigheter i allmänhet. Organisationerna hemställde därför, att den gräns, intill vilken in-teckning i sådan fastighet skulle få redovisas i försäkringsfonden, skulle sättas till 75 % av taxeringsvärdet, vilken gräns med hänsyn till det anförda ansågs i stort sett likvärdig med $\frac{2}{3}$ -gränsen för andra fastigheter.

Propositionen medger, att förhållandena otvivelaktigt i många fall äro sådana, att ett högre belåningsvärde för försäkringsbolagens egna fastigheter ter sig fullt motiverat. Men å andra sidan anses förhållandena vara långt ifrån ensartade, och under sådana omständigheter har i propositionen icke förordats ett avsteg från huvudregeln beträffande denna fastighetskategori.

Påpekandet från försäkringshåll, att några marginaler för oguldna skatter, kostnader och räntor icke behöva förutsättas beträffande försäkringsbolagens egna fastigheter, torde utan tvekan äga generell giltighet. Propositionens uttalande, att förhållandena beträffande dessa fastigheter torde vara långt ifrån ensartade, vilket uttalande då måste hänföra sig till andra omständigheter än de nyss nämnda, har icke särskilt motiverats. Det är vid sådant förhållande svårt att förstå den avvisande hållning som i propositionen intagits mot det från försäkringshåll framställda yrkandet i nu ifrågakommande avseende, trots att dess berättigande i huvudsak medgivits i nämnda proposition.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen för sin del ville besluta sådana ändringar i Kungl. Maj:ts genom proposition nr 50 framlagda förslag till lag om försäkringsrörelse,

att i 274 § andra stycket orden »högst en tjugondel» utbytas mot orden »högst en tiondel»,

samt att punkt 6 i första stycket av samma paragraf erhåller följande ändrade lydelse:

6. Skuldförbindelser, för vilka bolaget äger säkerhet genom inteckning i fast egendom inom två tredjedelar eller, då fråga gäller fast egendom, som bolaget självt äger antingen direkt eller indirekt genom för ändamålet bildat bolag eller förening, inom tre fjärdedelar av senast fastställda taxeringsvärde, ävensom skuldförbindelser i riket.

Stockholm den 10 mars 1948.

Filip Kristensson.

G. Ljungqvist.

Ivar Johansson
i Mysinge.
